

Розділ VII. Західноукраїнські землі
в 1920-1939рр

Тема 3. Українські землі у складі Румунії.

**Творча група вчителів
Історії м. Черкаси**

ПЛАН УРОКУ

- 1. Економічне і соціальне становище українського населення;**
- 2. Діяльність українських політичних партій і рухів.**

Головні риси румунського правління

Денаціоналізація, “румунізація”

У північній Буковині проживають “аж ніяк не українці, а слов'янізовані румуни ”

Колоніальна економічна політика

“Не буде перебільшенням, якщо скажемо: гуцули в даний момент – у стадії вимирання”

“Царський батіг був поганий, та в порівнянні з румунським гнітом, він був іграшкою”

Вайда-Воде, прем'єр Румунії

Політика Румунії щодо українських земель

(1921 – 1939 рр.)

**I період
(1918 – 1928 р.)**

**Запровадження воєнного стану
на українських землях**

Заборона легальної політичної діяльності

**Ліквідація українських установ, жорстка
румунізація**

Татарбунарське повстання (16 – 25 вересня 1924 р.)

Причини:
антиукраїнська
політика

Причини:
активізація
селянського
руху

Причини:
злидні і бідність
українського
населення

Масштаби: 6 тис. учасників, переважно українці
Широкий резонанс в Румунії та за її межами

Придушено силами
румунської армії

1925 р – “Процес 500”,
судові переслідування
до 1929 р.

Політика Румунії щодо українських земель

(1921 – 1939 рр.)

**II період
(1928 – 1938 р.)**

Лібералізація режиму

**Відновлення українського громадського,
культурного, політичного життя**

Продовження політики асиміляції

Українська національна партія (УНП, 1927 - 1938)

Мета:

захист інтересів
українського
населення;

захист від
румунізації;

створення
Соборної України;

легальна діяльність.

Лідер: В.Залозецький

Тактика: “органічна
робота”, компроміс з
існуючим режимом

- Соціальна база:
інтелігенція, селянство

**Комуністична
партія Буковини
(1918 – 1926,**

крайова

ор.

**Лідери:
С.Канюк,
В.
Гаврилю
к, Ф.**

Стасюк

**Соціальна база:
робітники, найбідніше
селянство, інтелігенція**

**Методи боротьби: нелегальні,
збройні повстання**

Мета:

вітова революція;

**радикальні соціальні
перетворення;**

побудова комунізму;

**приєднання до
УСРР.**

Партія українських працюючих Румунії “Визволення” (1929-1934)

Мета:

одержавлення економіки;

↓
аграрні перетворення;

↓
приєднання до радянської
України;

↓
побудова комунізму.

Соціальна база:

робітники, селянство, інтелігенція,
молодь

Методи боротьби: легальні,
захист соціальних прав
робітників

Радикальна націоналістична організація (середина 30-х рр.)

Мета:

- Об'єднання українських земель у Соборну Українську Державу

Лідери:

О.Зибачинський,
І.Григорович,
Д.Квітковський.

Ідейне підґрунтя:

Інтегральний націоналізм
Соціальна база: радикальна молодь

Відомі організації:

“Мазепа”, “Залізняк”

Політика Румунії щодо українських земель

(1921 – 1939 рр.)

**III період
(1938 – 1940 р.)**

**Повне знищення українського
національного
життя в умовах диктатури**

**Ліквідація політичних партій і
громадських організацій**

Питання для закріплення:

- У чому історичне значення Татарбунарського повстання?
- Які питання піднімали діячі визвольного руху в українських землях під владою Румунії?
- Які чинники ускладнювали український рух?
- Які політичні впливи діяли на український рух?
- Чим зумовлена популярність ідей інтегрального націоналізму серед молоді?

Список використаних джерел

1. Історія України 10 клас
Ф.Г. Турченко. Київ “Генеза” 2002 р.
2. uk.wikipedia.org/wik
3. Історія України у схемах і таблицях
10-11 клас І.Е. Щедріна “Академія”
2002 р.

Дякую за увагу